2025/2450

11.12.2025

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2025/2450,

annettu 26 päivänä marraskuuta 2025,

direktiivin 2009/38/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse eurooppalaisten yritysneuvostojen perustamisesta ja toiminnasta sekä ylikansallista tiedottamista ja kuulemista koskevien oikeuksien tehokkaasta täytäntöönpanosta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 153 artiklan 2 kohdan b alakohdan yhdessä sen 153 artiklan 1 kohdan e alakohdan kanssa,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ([1]),

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ([2]),

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä ’perusoikeuskirja’, 27 artiklan mukaan työntekijöille tai heidän edustajilleen on asianmukaisilla tasoilla taattava mahdollisuus saada riittävän ajoissa tietoa ja tulla kuulluksi unionin oikeuden sekä kansallisten lainsäädäntöjen ja käytäntöjen mukaisissa tapauksissa ja niissä määrätyin edellytyksin. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteessa 8 vahvistetaan työntekijöiden tai heidän edustajiensa oikeus saada riittävän ajoissa tietoja ja tulla kuulluksi heidän kannaltaan merkityksellisissä asioissa.

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/38/EY ([3]) tavoitteena on panna kyseiset perusperiaatteet täytäntöön ylikansallisten kysymysten osalta asettamalla vähimmäisvaatimukset, jotka koskevat työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan yhteisönlaajuisissa yrityksissä ja yritysryhmissä.

(3) Komissio vahvisti 15 päivänä toukokuuta 2018 annetun direktiivin 2009/38/EY arvioinnissaan, että kyseisellä direktiivillä on periaatteessa lisäarvoa ja merkitystä. Se totesi, että monet direktiivin säännökset ovat riittävän joustavia, jotta ne pystyvät mukautumaan kehittyviin teknologisiin ja taloudellisiin realiteetteihin ja erilaisiin yritys- tai ryhmämuotoihin. Sitä sovelletaan esimerkiksi kaikkiin yhteisönlaajuisiin yritysryhmiin riippumatta siitä, minkä tyyppiset oikeudelliset järjestelyt mahdollistavat määräävän vaikutusvallan käytön nämä ryhmät muodostavien määräysvaltaa käyttävien ja määräysvallassa olevien yritysten välillä. Näin ollen yritykset, joita yhdistää esimerkiksi franchise- tai lisenssisopimus, voivat kuulua yhteisönlaajuisten yritysryhmien määritelmän piiriin sillä edellytyksellä, että määräävä vaikutusvalta on vahvistettu.

(4) Komission arvioinnissa kuitenkin yksilöitiin myös puutteita, jotka liittyivät esimerkiksi kuulemismenettelyn tehokkuuteen, oikeussuojan saatavuuteen, seuraamuksiin ja tiettyjen käsitteiden tulkintaan.

(5) Euroopan parlamentti antoi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 225 artiklan mukaisesti 2 päivänä helmikuuta 2023 oma-aloitteisen lainsäädäntöpäätöslauselman, joka sisälsi suosituksia direktiivin 2009/38/EY tarkistamisesta. Tämän jälkeen komissio järjesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 154 artiklan mukaisesti työmarkkinaosapuolten kanssa kaksivaiheisen kuulemisen, jossa käsiteltiin tarvetta toimenpiteisiin direktiivin 2009/38/EY puutteiden korjaamiseksi ja näiden toimenpiteiden mahdollista sisältöä. Komissio myös keräsi näyttöä tutkimuksella, johon sisältyi kohdennettu verkkokysely, sidosryhmien haastatteluja, seminaareja sekä analyysi kansallisesta oikeuskäytännöstä ja kansallisen lainsäädännön asiaa koskevista säännöksistä.

([1]) EUVL C, C/2024/4664, 9.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4664/oj.
([2]) Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 9. lokakuuta 2025 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 27. lokakuuta 2025.
([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/38/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2009, eurooppalaisen yritysneuvoston perustamisesta tai työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn käyttöönottamisesta yhteisönlaajuisissa yrityksissä tai yritysryhmissä (EUVL L 122, 16.5.2009, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/38/oj).

(6) On näyttöä siitä, että ylikansallisten kysymysten käsitettä koskeva oikeudellinen epävarmuus on johtanut tulkintaeroihin ja riita-asioihin. Jotta voidaan parantaa oikeusvarmuutta ja pienentää tällaisten riita-asioiden riskiä, ylikansallisten kysymysten käsitettä on selvennettävä. Tätä varten on aiheellista selventää, että direktiivi 2009/38/EY kattaa paitsi tapaukset, joissa yrityksen tai yritysryhmän johdon harkitsemien toimenpiteiden voidaan kohtuudella odottaa vaikuttavan kyseisen yrityksen, kyseisen ryhmän tai minkä tahansa kyseisen yrityksen tai ryhmän liikkeen työntekijöihin useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa, myös tapaukset, joissa tällaisten toimenpiteiden voidaan kohtuudella odottaa vaikuttavan tällaisiin työntekijöihin vain yhdessä jäsenvaltiossa ja kyseisten toimenpiteiden seurausten voidaan kohtuudella odottaa vaikuttavan tällaisiin työntekijöihin vähintään yhdessä muussa jäsenvaltiossa. Tällainen selvennys on tarpeen, kun otetaan huomioon tapaukset, joissa yritys suunnittelee toimenpiteitä, kuten irtisanomisia, henkilöstövähennyksiä, tuotantotoiminnan siirtämistä tai toiminnan ulkoistamista, jotka kohdistuvat nimenomaisesti toimipaikkoihin vain yhdessä jäsenvaltiossa mutta joiden voidaan kohtuudella odottaa vaikuttavan kyseisen yrityksen, kyseisen ryhmän tai minkä tahansa kyseisen yrityksen tai ryhmän liikkeen työntekijöihin toisessa jäsenvaltiossa esimerkiksi rajat ylittävän toimitusketjun tai tuotantotoiminnan muutosten vuoksi. Ylikansallisten kysymysten käsite kattaa toimenpiteet, jotka voivat vaikuttaa työntekijöihin merkittävällä eikä ainoastaan vähäpätöisellä tavalla ja jotka eivät koske ainoastaan yksittäisiä työntekijöitä tai tavanomaisia operatiivisia päätöksiä. Tätä varten olisi selvennettävä, että ylikansallisten kysymysten työntekijöihin kohdistuvien mahdollisten vaikutusten laajuus ja osallisena oleva johtotaso on otettava huomioon sen määrittämiseksi, kuuluuko kysymys eurooppalaisen yritysneuvoston toimivaltaan.

(7) Direktiivissä 2009/38/EY olevat tiedottamista ja kuulemista koskevat määritelmät sisältävät normatiivisia vaatimuksia. Johdonmukaisuuden ja oikeudellisen selkeyden vuoksi on aiheellista siirtää kyseiset normatiiviset säännökset eurooppalaisen yritysneuvoston ja työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn toimintaa koskevaan artiklaan.

(8) Työntekijöiden edustajien valintaan ja nimittämiseen sovelletaan kansallista lainsäädäntöä ja käytäntöjä. Työntekijöiden edustajien valintaa ja nimittämistä koskevat kansalliset järjestelmät vaihtelevat jäsenvaltiosta toiseen. Työntekijöiden edustajat voivat olla ammattiyhdistysten edustajia, jos jäsenvaltion kansallinen lainsäädäntö tai käytännöt sen sallivat.

(9) Keskushallinnon on neuvoteltava työntekijöitä edustavan erityisen neuvotteluryhmän kanssa eurooppalaisen yritysneuvoston perustamista koskevan sopimuksen tekemiseksi. Oikeusvarmuuden parantamiseksi tämän osalta olisi selvennettävä, että keskushallinnon on kutsuttava koolle riittävä määrä kokouksia erityisen neuvotteluryhmän kanssa, jotta kumpikin osapuoli voi päästä tällaiseen sopimukseen.

(10) On mahdollista, että erityisten neuvotteluryhmien jäsenet tarvitsevat oikeudellista neuvontaa voidakseen hoitaa direktiivin 2009/38/EY mukaiset tehtävänsä. Ei kuitenkaan ole riittävän selvää, että heillä on oikeus saada tähän liittyvät oikeudenkäyntikulut katetuiksi. Tätä varten olisi selvennettävä, että keskushallinto vastaa erityisten neuvotteluryhmien jäsenille aiheutuvista kustannuksista. Erityisten neuvotteluryhmien olisi ilmoitettava keskushallinnolle tällaisista kustannuksista etukäteen. Jos kustannusten tarkka määrä ei ole etukäteen tiedossa, keskushallinnolle olisi ilmoitettava arvio kustannuksista, mukaan lukien tiedot niiden luonteesta. On aiheellista rajoittaa keskushallinnon vastuu näistä kustannuksista kohtuullisiin oikeudenkäyntikuluihin sen varmistamiseksi, että keskushallinto ei ole vastuussa kustannuksista, jotka ovat ilmeisen suhteettomia tai joilla ei ole perusteltua yhteyttä kyseisen oikeudellisen neuvonnan tarjoamiseen taikka jotka syntyvät ilmeisen perusteettomista, aiheettomista tai haitantekotarkoituksessa esitetyistä vaateista. Lisäksi direktiivissä 2009/38/EY annetaan jäsenvaltioille harkintavalta vahvistaa erityisten neuvotteluryhmien ja eurooppalaisten yritysneuvostojen toimintaa koskevat talousarviosäännöt toissijaisten määräysten perusteella ottaen huomioon periaate, jonka mukaan keskushallinnon on vastattava erityisen neuvotteluryhmän tehtävien asianmukaiseen hoitamiseen liittyvistä kuluista. Sen vuoksi direktiivin 2009/38/EY säännökset, joissa viitataan asiantuntijoiden määrään, joka keskushallinnon olisi rahoitettava, ovat tarpeettomia, ja ne olisi poistettava.

(11) Direktiivissä 2009/38/EY edellytetään, että eurooppalaista yritysneuvostoa koskevan sopimuksen osapuolet määrittävät eurooppalaisen yritysneuvoston kokoontumispaikan. Kyseisten osapuolten olisi myös määritettävä tällaisten kokousten muoto eli se, onko kyseessä paikan päällä, verkossa vai hybridimuodossa pidettävä kokous, jotta muun muassa vältetään epäilyt niiden vapaudesta yhtäältä sopia, että jotkin tai kaikki kokoukset pidetään virtuaalisessa ympäristössä verkkokokousvälineitä käyttäen, mikä pienentää kokousten ympäristöjalanjälkeä unionin, kansallisten ja yrityksen päästövähennystavoitteiden mukaisesti, siten että samalla varmistetaan merkityksellinen ja tehokas tiedonjakaminen ja kuuleminen pienemmin ympäristö- ja rahoituskustannuksin ja toisaalta pitää fyysisiä kokouksia, jotka voivat tarjota luottamusta herättävän luottamuksellisen ympäristön ja antavat tilaisuuden keskustella kasvokkain.

(12) Tiettyjen kulujen kattamisesta ja tiettyjen resurssien saatavuudesta voi myös syntyä epävarmuutta ja erimielisyyksiä eurooppalaisten yritysneuvostojen toiminnan aikana. Osapuolten itsenäisyyden periaatteen mukaisesti on aiheellista edellyttää, että tietyntyyppiset taloudelliset ja aineelliset resurssit määritellään nimenomaisesti eurooppalaista yritysneuvostoa koskevissa sopimuksissa; tällaisia seikkoja olisivat esimerkiksi tunnustettujen unionin tason ammattiyhdistysten edustajien, alan teknisten asiantuntijoiden tai oikeudellisten asiantuntijoiden mahdollisesti tarjoama asiantuntija-apu, asiantuntijoiden palkkioiden kattaminen ja asiantuntijoiden mahdollinen osallistuminen kokouksiin. Sopimuksissa olisi myös käsiteltävä asiaankuuluvan koulutuksen tarjoamista eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenille ja siihen liittyvien kulujen kattamista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2009/38/EY mukaisen tarvittavan koulutuksen tarjoamista koskevan vaatimuksen soveltamista.

(13) Direktiivissä 2009/38/EY oleva vaatimus, jonka mukaan eurooppalaisten yritysneuvostojen kokoonpanoa määritettäessä on mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon tasapainoinen sukupuolijakauma työntekijöiden edustuksessa, on osoittautunut riittämättömäksi sukupuolten tasapuolisen edustuksen edistämiseksi. Naiset ovat edelleen aliedustettuina useimmissa eurooppalaisissa yritysneuvostoissa. Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa sukupuolten tasapuolista edustusta koskevat tehokkaammat ja täsmällisemmät tavoitteet, jotka yritysjohdon ja työntekijöiden edustajien on pantava täytäntöön, kun ne käyvät neuvotteluja tai uudelleenneuvotteluja sopimuksista. Kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi voi tietyissä tapauksissa olla tarpeen asettaa aliedustettu sukupuoli etusijalle eurooppalaisten yritysneuvostojen tai niiden erityiskomiteoiden kokoonpanossa. Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön ([4]) mukaan tällaiset positiiviset erityistoimet ovat mahdollisia miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen mukaisesti edellyttäen, että sukupuolten tasapuolista edustusta tavoitteen saavuttamiseksi toteutetuissa toimenpiteissä ei automaattisesti ja ehdottomasti aseta etusijalle tiettyä sukupuolta edustavia henkilöitä, vaan niissä voidaan ottaa huomioon muita perusteita, kuten ansiot ja pätevyys sekä asiaa koskevassa kansallisessa lainsäädännössä säädetty valintamenettely. Eurooppalaista yritysneuvostoa koskevien sopimusten osapuolille olisi sen vuoksi annettava tarvittava joustovara positiivisten erityistoimien oikeudellisten ja tosiasiallisten rajoitusten noudattamiseksi. Samoista syistä on myös aiheellista pyrkiä saavuttamaan sukupuolten tasapuolinen edustus erityisissä neuvotteluryhmissä, jotta sukupuolten tasapuolista edustusta voidaan edistää jo neuvotteluvaiheessa.

(14) On näyttöä siitä, että neuvottelujen aloittaminen viivästyy toisinaan niin, ettei neuvotteluja aloiteta direktiivissä 2009/38/EY säädetyssä kuuden kuukauden määräajassa. Joissakin tapauksissa yritysjohto ei ryhdy toimiin neuvottelujen aloittamiseksi muttei nimenomaisesti kieltäydykään neuvottelujen aloittamisesta eurooppalaisen yritysneuvoston perustamista koskevan pyynnön johdosta. Sen vuoksi olisi täsmennettävä, että direktiivissä 2009/38/EY säädettyjä toissijaisia määräyksiä sovelletaan, jos erityisen neuvotteluryhmän ensimmäistä kokousta ei kutsuta koolle kuuden kuukauden kuluessa eurooppalaisen yritysneuvoston perustamista koskevasta pyynnöstä, riippumatta siitä, kieltäytyykö keskushallinto nimenomaisesti aloittamasta neuvotteluja.

(15) Toimittaessaan arkaluonteisia tietoja erityisten neuvotteluryhmien jäsenille, eurooppalaisten yritysneuvostojen jäsenille tai työntekijöiden edustajille tiedottamis- ja kuulemismenettelyn yhteydessä keskushallinto voi edellyttää, että tiedot toimitetaan luottamuksellisesti, ja kieltää niiden paljastamisen muille. Tällaisten luottamuksellisuuteen liittyvien rajoitusten liiallisen käytön ehkäisemiseksi ja direktiivin 2009/38/EY asiaankuuluvien säännösten yhdenmukaistamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/14/EY ([5]) vastaavien säännösten kanssa luottamuksellisuuteen liittyvien rajoitusten olisi oltava mahdollisia vain asianomaisen yrityksen oikeutetun edun suojelemiseksi. Tällaisen oikeutetun edun olemassaoloa olisi arvioitava kansallisessa lainsäädännössä vahvistettavien objektiivisten perusteiden mukaan. Lisäksi, jos keskushallinto toimittaa tiedot luottamuksellisesti, sitä olisi vaadittava toimittamaan samalla luottamuksellisuuden oikeuttavat perustelut. Luottamuksellisuuteen liittyvää rajoitusta olisi noudatettava vain niin kauan kuin perustelut luottamuksellisuudelle ovat olemassa. Asianmukaisten järjestelyjen luominen arkaluonteisten tietojen luottamuksellisuuden turvaamiseksi voi lujittaa luottamusta ja helpottaa tällaisten tietojen toimittamista siten, että samalla suojellaan yritysten ja työntekijöiden etuja, mukaan lukien teollisuusvakoilun kaltaisten kasvavien riskien torjumiseksi.

(16) Keskushallinnon mahdollisuus olla toimittamatta tietoja erityisten neuvotteluryhmien jäsenille, eurooppalaisten yritysneuvostojen jäsenille tai työntekijöiden edustajille tiedottamis- ja kuulemismenettelyn yhteydessä olisi rajoitettava tapauksiin, joissa tietojen toimittaminen vahingoittaisi vakavasti asianomaisten yritysten toimintaa. Avoimuuden ja tehokkaiden oikeussuojakeinojen varmistamiseksi keskushallinto olisi myös velvoitettava täsmentämään syyt, joiden vuoksi tietoja ei toimiteta, tavalla, joka mahdollistaa riittävän oikeudellisen valvonnan, mutta ei paljasta suojattuja tietoja.

([4]) Unionin tuomioistuimen tuomio 28.3.2000, Badeck ym., C-158/97, ECLI:EU:C:2000:163.

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/14/EY, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2002, työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan koskevista yleisistä puitteista Euroopan yhteisössä (EYVL L 80, 23.3.2002, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/14/oj).

(17) Oikeudellisen selkeyden lisäämiseksi on aiheellista vahvistaa kahdessa erillisessä artiklassa säännökset, jotka koskevat tietojen luottamuksellista toimittamista, ja säännökset, jotka koskevat tietojen toimittamatta jättämistä. Lisäksi säännös, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat vahvistaa tietyn maailmankatsomuksen mukaiseen tavoitteeseen pyrkiviä yrityksiä koskevia erityissääntöjä, olisi siirrettävä artiklaan, joka koskee suhdetta muihin kansallisiin säännöksiin, koska se liittyy laajemmin direktiivin 2009/38/EY vaatimusten täytäntöönpanoon.

(18) Ylikansallisista kysymyksistä tehtävillä päätöksillä voi olla työntekijöille kauaskantoisia seurauksia esimerkiksi liiketoimintasuunnitelmista, sosiaaliohjelmista tai prosessi-innovaatioista johtuvien henkilöstövähennysten yhteydessä. Tehokas ylikansallinen kuuleminen edellyttää aitoa vuoropuhelua keskushallinnon ja eurooppalaisten yritysneuvostojen tai työntekijöiden edustajien välillä tiedottamis- ja kuulemismenettelyn puitteissa. Tämä tarkoittaa sitä, että tiedottaminen ja kuuleminen on toteutettava mielekkäällä tavalla ja oikea-aikaisesti, jotta työntekijöiden edustajat voivat antaa lausuntonsa ennen päätöksen tekemistä. Tämä tarkoittaa myös sitä, että keskushallinnon tai muun asianmukaisen johtotason on annettava perusteltu vastaus eurooppalaisten yritysneuvostojen tai työntekijöiden edustajien lausuntoihin ennen kyseistä toimenpide-ehdotusta koskevan päätöksen tekemistä. Oikeusvarmuuden takaamiseksi direktiivissä 2009/38/EY olisi säädettävä tätä koskevasta nimenomaisesta vaatimuksesta.

(19) Ylikansallisista kysymyksistä tiedottamisen ja kuulemisen yhteydessä on tärkeää varmistaa, että yhteisönlaajuiset yritykset tai yhteisönlaajuiset yritysryhmät pystyvät tekemään päätöksiä tehokkaasti ja että tiedottaminen ja kuuleminen eivät aiheuta aiheetonta viivytystä päätöksentekoprosessissa. On myös ratkaisevan tärkeää, että työntekijöiden edustajille annetaan asianmukaisesti aikaa muodostaa, koordinoida ja ilmaista näkemyksensä toisinaan monimutkaisista ylikansallisista kysymyksistä ottaen huomioon mahdolliset sovitut järjestelyt tiedottamis- ja kuulemistehtävien niveltymisestä eurooppalaisen yritysneuvoston ja työntekijöiden kansallisten edustuselinten välillä. Jotta osapuolet voivat sovittaa nämä näkökohdat yhteen käytännössä, kuulemisprosessia koskevien vähimmäisvaatimusten olisi oltava riittävän joustavia siten, että osapuolet voivat ajoittaa prosessin niiden olosuhteiden ja kuulemisen sisällön kannalta asianmukaisella tavalla. Sen sijaan, että määrättäisiin tiukasta aikataulusta, jonka puitteissa työntekijöiden edustajien on annettava lausuntonsa ja yritysjohdon on toimitettava perusteltu vastaus, on aiheellista säätää periaatteesta, että kuuleminen on järjestettävä kohtuullisessa ajassa, ottaen huomioon asian kiireellisyysaste. Kyseisen periaatteen nojalla osapuolet voivat nopeuttaa kuulemisprosessia kiireellisissä tilanteissa. Olisi myös selvennettävä, että yritysjohtoa koskeva vaatimus perustellun vastauksen toimittamisesta ennen päätöksen tekemistä koskee tilanteita, joissa työntekijöiden edustajat antoivat lausuntonsa kohtuullisessa ajassa ottaen huomioon kaikki asiaankuuluvat olosuhteet, kuten kysymyksen monimutkaisuus tai merkityksellisyys tai yritysjohdon halu tehdä päätös nopeasti.

(20) Työntekijöiden edustajien tehtäviä ja suojaa koskevia direktiivin 2009/38/EY säännöksiä olisi muutettava selkeyden ja täsmällisyyden lisäämiseksi erityisesti siltä osin kuin on kyse erityisten neuvotteluryhmien jäsenten ja eurooppalaisten yritysneuvostojen jäsenten suojasta vastatoimilta tai irtisanomisilta heidän tehtäviensä hoitamiseen liittyen. Erityisten neuvotteluryhmien jäsenten, eurooppalaisten yritysneuvostojen jäsenten ja työntekijöiden edustajien olisi tiedottamis- ja kuulemismenettelyn puitteissa tehtäviään hoitaessaan saatava vastaava suoja ja vastaavat takuut kuin kansallisille työntekijöiden edustajille on annettu työpaikkamaassa sovellettavan kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaan.

(21) Riitojen välttämiseksi olisi myös täsmennettävä, että keskushallinto kattaa erityisen neuvotteluryhmän jäsenten ja eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenten kohtuulliset koulutuskustannukset ja siihen liittyvät kulut, jotka ovat tarpeen heidän tehtäviensä hoitamiseksi, jos keskushallinnolle on ilmoitettu kyseisistä kustannuksista etukäteen.

(22) Joissakin jäsenvaltioissa direktiivin 2009/38/EY mukaisilla oikeudenhaltijoilla on vaikeuksia nostaa kanne oikeuksiensa täytäntöönpanemiseksi. Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa jäsenvaltioiden velvoitteita varmistaa tehokkaat oikeussuojakeinot ja oikeussuojan saatavuus sekä kyseisten velvoitteiden noudattamista koskevaa komission harjoittamaa valvontaa. Jäsenvaltioiden olisi asiavaltuutta tai oikeudessa edustamista koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti taattava mainitun direktiivin mukaisille oikeudenhaltijoille, mukaan lukien erityisille neuvotteluryhmille ja eurooppalaisille yritysneuvostoille, mahdollisuus aloittaa oikeudellinen menettely tai tapauksen mukaan hallinnollinen menettely direktiivin 2009/38/EY mukaisten oikeuksien täytäntöönpanemiseksi. Lisäksi olisi selvennettävä, että asiaankuuluvien menettelyjen on mahdollistettava oikea-aikainen ja tehokas täytäntöönpano. Jos jäsenvaltiot säätävät pakollisista oikeudellista käsittelyä edeltävistä tuomioistuimen ulkopuolisista sovittelumenettelyistä, on tärkeää varmistaa, etteivät tällaiset vaatimukset estä osapuolia käyttämästä täysimääräisesti oikeuttaan aloittaa oikeudellinen menettely eivätkä tee niille käytännössä mahdottomaksi tai suhteettoman vaikeaksi käyttää unionin oikeuden mukaisia oikeuksiaan ottaen huomioon mahdolliset viivästykset, vaikutukset aikarajoihin, kustannukset tai mahdolliset muut esteet ([6]). Tämän vuoksi direktiivissä 2009/38/EY olisi selvennettävä, että jos jäsenvaltiot asettavat oikeudellisen menettelyn aloittamisen edellytykseksi sitä ennen toteutettavan vaihtoehtoisen riidanratkaisumenettelyn, kyseinen menettely ei saisi rajoittaa asianomaisten osapuolten oikeutta nostaa kanne. Jotta komissio voi valvoa asiaa, jäsenvaltiot olisi lisäksi velvoitettava ilmoittamaan komissiolle, miten ja missä olosuhteissa direktiivin 2009/38/EY mukaiset oikeudenhaltijat voivat panna vireille oikeudellisia menettelyjä ja tapauksen mukaan hallinnollisia menettelyjä kaikkien mainitun direktiivin mukaisten oikeuksiensa osalta.

(23) Komission vuonna 2018 tekemä arviointi direktiivistä 2009/38/EY osoitti, että seuraamukset, joita sovelletaan ylikansallisten tiedottamis- ja kuulemisvaatimusten noudattamatta jättämiseen, eivät useinkaan ole riittävän tehokkaita, varoittavia tai oikeasuhteisia. Sen vuoksi on aiheellista säätää jäsenvaltioiden velvoitteesta säätää tehokkaista, varoittavista ja oikeasuhteisista seuraamuksista. Olisi myös säädettävä taloudellisista seuraamuksista siltä varalta, että direktiivissä 2009/38/EY säädettyjä tiedottamis- ja kuulemismenettelyjä ei noudateta. Lisäksi voitaisiin säätää muunlaisista seuraamuksista. Jotta seuraamukset olisivat tehokkaita, varoittavia ja oikeasuhteisia, niiden määrittämisessä olisi otettava huomioon noudattamatta jättämisen vakavuus, kesto, seuraukset sekä se, onko tällainen noudattamatta jättäminen tahallista tai tuottamuksellista. Jotta seuraamukset olisivat varoittavia, olisi otettava huomioon asianomaisen yrityksen tai yritysryhmän liikevaihto tai sovellettavien seuraamusten olisi oltava luonteeltaan yhtä varoittavia.

(24) Erityisillä neuvotteluryhmillä, eurooppalaisilla yritysneuvostoilla ja niiden puolesta toimivilla jäsenillä olisi oltava tarvittavat varat edustamisesta oikeudessa ja osallistumisesta oikeudellisiin ja tapauksen mukaan hallinnollisiin menettelyihin aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Tällaiset kustannukset voivat kattaa asianomaisen elimen puolesta toimivien jäsenten tällaisiin menettelyihin osallistumiseen liittyvät matka- ja oleskelukustannukset. Jäsenvaltioiden olisi joko säädettävä, että keskushallinnon on vastattava edustamisesta oikeudessa ja osallistumisesta oikeudellisiin ja tapauksen mukaan hallinnollisiin menettelyihin aiheutuvista kohtuullisista kustannuksista, tai toteutettava muita vastaavia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että erityisiä neuvotteluryhmiä ja eurooppalaisia yritysneuvostoja ei tosiasiallisesti estetä osallistumasta oikeudellisiin ja tapauksen mukaan hallinnollisiin menettelyihin taloudellisten resurssien puutteen vuoksi. Tämä voitaisiin saavuttaa esimerkiksi edellyttämällä asianmukaisen toimintatalousarvion osoittamista eurooppalaiselle yritysneuvostolle, perustamalla solidaarisuusrahastoja kansallisella tasolla, tarjoamalla vakuutuksia oikeudenkäyntikulujen kattamiseksi, tarjoamalla mahdollisuus saada oikeusapua tietyissä olosuhteissa tai muilla kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisilla säännöksillä.

([6]) Unionin tuomioistuimen tuomio 18.3.2010 yhdistetyissä asioissa C-317/08, C-318/08, C-319/08 ja C-320/08, Alassini ja muut, ECLI:EU:C:2010:146.

(25) Yritykset, joilla on ennen 23 päivää syyskuuta 1996 eli ennen neuvoston direktiivin 94/45/EY ([7]) soveltamispäivää tehty sopimus ylikansallisesta työntekijöille tiedottamisesta ja heidän kuulemisestaan, vapautetaan direktiivistä 2009/38/EY johtuvien velvoitteiden soveltamisesta. Tällaisten sopimusten nojalla perustetut työntekijöille tiedottamisesta ja heidän kuulemisestaan vastaavat elimet on perustettu ja ne toimivat edelleen unionin oikeuden soveltamisalan ulkopuolella. Direktiivissä 2009/38/EY ei anneta poikkeuksen piiriin kuuluvien yritysten työntekijöille mahdollisuutta pyytää eurooppalaisen yritysneuvoston perustamista kyseisen direktiivin mukaisesti. Oikeudellisen selkeyden, yhdenvertaisen kohtelun ja tehokkuuden vuoksi kaikkien yhteisönlaajuisten yritysten tai yritysryhmien työntekijöillä ja heidän edustajillaan olisi kuitenkin periaatteessa oltava oikeus pyytää eurooppalaisen yritysneuvoston perustamista. Lähes 30 vuotta sen jälkeen, kun unionin tasolla vahvistettiin lainsäädäntökehys, jossa asetettiin vähimmäisvaatimukset työntekijöille tiedottamiselle ja heidän kuulemiselleen, nämä syyt ovat ensisijaisia niihin aiempien sopimusten jatkuvuutta koskeviin näkökohtiin nähden, jotka alun perin olivat poikkeuksen perusteena. Sen vuoksi kyseinen poikkeus olisi poistettava, sanotun kuitenkaan rajoittamatta näiden sopimusten oikeudellista asemaa, koske ne kuuluvat edelleen sovellettavien kansallisten sääntöjen soveltamisalaan. Yrityksissä, joissa on tällaisia sopimuksia, eurooppalaisten yritysneuvostojen perustamista koskevien neuvottelujen aloittamiseen ja käymiseen olisi sovellettava direktiivissä 2009/38/EY säädettyä menettelyä, ja ajanjakso, jonka jälkeen toissijaiset määräykset tulevat voimaan, olisi lyhennettävä kolmesta vuodesta kahteen, jotta se vastaisi voimassa olevien eurooppalaista yritysneuvostoa koskevien sopimusten mukauttamiseen sovellettavaa ajanjaksoa.

(26) Lisäksi samoista syistä olisi sovellettava samoja vähimmäisvaatimuksia kaikkiin yhteisönlaajuisiin yrityksiin, joilla on direktiivin 2009/38/EY mukaisesti toimiva eurooppalainen yritysneuvosto ja joissa eurooppalaista yritysneuvostoa koskeva sopimus allekirjoitettiin tai sitä tarkistettiin 5 päivän kesäkuuta 2009 ja 5 päivän kesäkuuta 2011 välisenä aikana. Sen vuoksi myös kyseisten yritysten vapauttaminen direktiivin 2009/38/EY soveltamisesta olisi poistettava.

(27) Direktiivin 2009/38/EY liitteessä I vahvistettujen toissijaisten määräysten perusteella toimivilla eurooppalaisilla yritysneuvostoilla on oikeus kokoontua kerran vuodessa keskushallinnon kanssa ja saada tietoa ja tulla kuulluksi asianomaisen yhteisönlaajuisen yrityksen tai yritysryhmän liiketoiminnan edistymisestä ja sen näkymistä. Jotta voidaan vahvistaa ylikansallista tiedottamista kyseisille eurooppalaisille yritysneuvostoille ja niiden ylikansallista kuulemista, on aiheellista lisätä tällaisten sääntömääräisten kokousten määrä toissijaisissa määräyksissä kahteen paikan päällä järjestettävään kokoukseen.

(28) Lisäksi direktiivin 2009/38/EY liitteessä I vahvistettuihin toissijaisiin määräyksiin olisi tehtävä tiettyjä teknisiä muutoksia, jotta varmistetaan yhdenmukaisuus artiklaosan kanssa.

(29) Sen vuoksi on aiheellista muuttaa direktiiviä 2009/38/EY, jotta voidaan sisällyttää sen soveltamisalaan kattavasti kaikki kyseeseen tulevat yritykset, selventää joitakin sen keskeisiä käsitteitä, parantaa valtioiden ylikansallista tiedottamis- ja kuulemisprosessia ja varmistaa tehokkaat oikeussuojakeinot ja täytäntöönpanon valvonta.

(30) Vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen 27 artiklan mukaan vammaisten henkilöiden on voitava käyttää oikeuttaan ammattiyhdistystoimintaan yhdenvertaisesti muiden kanssa. Koska unioni ja jäsenvaltiot ovat kyseisen yleissopimuksen osapuolia, direktiiviä 2009/38/EY ja asiaa koskevaa kansallista lainsäädäntöä on tulkittava tämän periaatteen mukaisesti esimerkiksi siltä osin kuin on kyse esteettömyydestä ja kohtuullisista mukautuksista erityisten neuvotteluryhmien jäsenten, eurooppalaisten yritysneuvostojen jäsenten ja työntekijöiden edustajien osalta tiedottamis- tai kuulemismenettelyn yhteydessä sekä siitä, että keskushallinto vastaa asiaan liittyvistä kustannuksista.

([7]) Neuvoston direktiivi 94/45/EY, annettu 22 päivänä syyskuuta 1994, eurooppalaisen yritysneuvoston perustamisesta tai työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn käyttöönottamisesta yhteisönlaajuisissa yrityksissä tai yritysryhmissä (EYVL L 254, 30.9.1994, s. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1994/45/oj).

(31) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2014/23/EU ([8]), 2014/24/EU ([9]) ja 2014/25/EU ([10]) nojalla jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että talouden toimijat noudattavat julkisia hankintasopimuksia toteuttaessaan sovellettavia unionin oikeudessa vahvistettuja sosiaali- ja työlainsäädännön velvoitteita. Sosiaalista kestävyyttä koskevien perusteiden sisällyttäminen hankintayksiköiden laatimiin hankintasopimuksen tekoperusteisiin kokonaistaloudellisesti edullisimpien tarjousten määrittämiseksi voi edistää tämän direktiivin vaatimusten tehokasta täytäntöönpanoa. Tällä direktiivillä ei kuitenkaan säädetä lisävelvoitteita kyseisiin direktiiveihin nähden.

(32) Kun jäsenvaltiot soveltavat unionin oikeutta, niiden on kunnioitettava perusoikeuskirjassa vahvistettuja oikeuksia ja edistettävä niiden soveltamista perusoikeuskirjan 51 artiklan mukaisesti, mukaan lukien oikeus yhdistymisvapauteen kaikilla tasoilla erityisesti poliittisessa, ammattiyhdistys- ja yhteiskunnallisessa toiminnassa, mihin sisältyy, että jokaisella on oikeus perustaa yhdessä muiden kanssa ammattiyhdistyksiä ja liittyä niihin etujensa puolustamiseksi.

(33) Jotta yhteisönlaajuisten yritysten tai yritysryhmien työntekijöiden edustajilla ja keskushallinnolla olisi riittävästi aikaa tarkastella tarkistettuja vähimmäisvaatimuksia ja valmistautua niiden soveltamiseen, on aiheellista lykätä yhdellä vuodella jäsenvaltioiden tämän direktiivin noudattamiseksi antamien säännösten soveltamista.

(34) On mahdollista, että direktiivin 94/45/EY tai direktiivin 2009/38/EY nojalla ennen tämän direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä tehdyissä eurooppalaista yritysneuvostoa koskevissa sopimuksissa ei käsitellä kyseisten sopimusten sisältöä koskevia vaatimuksia, sellaisina kuin ne ovat tällä direktiivillä muutettuina. Sen vuoksi on aiheellista säätää siirtymäjärjestelyistä, jotta tällaisten sopimusten osapuolet voivat muuttaa sopimuksiaan.

(35) Jäsenvaltiot eivät voi yksin riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin kokonaistavoitetta eli niiden direktiivin 2009/38/EY vaatimusten tehokkuuden varmistamista, jotka koskevat yhteisönlaajuisten yritysten ja yhteisönlaajuisten yritysryhmien työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan, vaan ne voidaan näiden vaatimusten ylikansallisen luonteen ja laajuuden vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivi 2009/38/EY seuraavasti:

1) muutetaan 1 artikla seuraavasti:

a) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Työntekijöille tiedottamisen ja heidän kuulemisensa on tapahduttava käsiteltävän asian mukaan asiaankuuluvalla johdon ja edustuksen tasolla. Tämän saavuttamiseksi tässä direktiivissä tarkoitetun eurooppalaisen yritysneuvoston toimivalta sekä työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan koskevan menettelyn soveltamisala rajataan ylikansallisiin kysymyksiin, ottaen huomioon niihin liittyvät mahdolliset vaikutukset työntekijöihin ja yritysjohdon tason.”;

b) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Ylikansallisina pidetään kysymyksiä, joiden voidaan kohtuudella odottaa koskevan koko yhteisönlaajuista yritystä tai yhteisönlaajuista yritysryhmää taikka vähintään kahdessa eri jäsenvaltioissa sijaitsevaa vähintään kahta yrityksen tai ryhmän liikettä tai yritystä.

([8]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/23/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, käyttöoikeussopimusten tekemisestä (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/oj).

([9]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

([10]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj).

Kyseisten edellytysten katsotaan täyttyvän, jos

a) yhteisönlaajuisen yrityksen tai yritysryhmän johdon tarkastelemien toimenpiteiden voidaan kohtuudella odottaa vaikuttavan kyseisen yrityksen, kyseisen ryhmän tai kyseisen yrityksen tai ryhmän jonkin liikkeen työntekijöihin useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa; tai

b) yhteisönlaajuisen yrityksen tai yritysryhmän johdon tarkastelemien toimenpiteiden voidaan kohtuudella odottaa vaikuttavan kyseisen yrityksen, kyseisen ryhmän tai kyseisen yrityksen tai ryhmän jonkin liikkeen työntekijöihin yhdessä jäsenvaltiossa ja näiden toimenpiteiden seurausten voidaan kohtuudella odottaa vaikuttavan niiden työntekijöihin vähintään yhdessä muussa jäsenvaltiossa.";

2) korvataan 2 artiklan 1 kohdan f ja g alakohta seuraavasti:

"f) 'tiedottamisella' sitä, että työnantaja toimittaa työntekijöiden edustajille tiedot, jotta näillä on mahdollisuus perehtyä käsiteltävään asiaan ja tarkastella sitä;

g) 'kuulemisella' vuoropuhelua ja näkemystenvaihtoa työntekijöiden edustajien ja keskushallinnon tai muun asianmukaisen yritysjohdon tason välillä;";

3) korvataan 3 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Tässä direktiivissä tarkoitetaan 'määräysvaltaa käyttävällä yrityksellä' yritystä, jolla on määräävä vaikutusvalta toiseen yritykseen (määräysvallassa olevaan yritykseen) nähden, esimerkiksi omistuksen, rahoitukseen osallistumisen tai yrityksen sääntöjen ja päätösten perusteella.";

4) muutetaan 5 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

"1. Edellä 1 artiklan 1 kohdassa säädetyn tavoitteen saavuttamiseksi keskushallinto aloittaa neuvottelut eurooppalaisen yritysneuvoston perustamiseksi tai tiedottamis- ja kuulemismenettelyn käyttöönottamiseksi omasta aloitteestaan tai vähintään kahden, kahdessa eri jäsenvaltiossa sijaitsevan yrityksen tai liikkeen vähintään sadan työntekijän tai heidän edustajiensa yhdessä tai erikseen tekemästä kirjallisesta pyynnöstä.";

b) korvataan 2 kohdan b alakohta seuraavasti:

"b) erityisen neuvotteluryhmän jäsenet valitaan tai nimetään siten, että pyritään sukupuolten tasapuoliseen edustukseen, jonka mukaan sekä naisten että miesten osuus erityisen neuvotteluryhmän jäsenistä on vähintään 40 prosenttia, ja suhteessa kussakin jäsenvaltiossa kyseisessä yhteisönlaajuisessa yrityksessä tai yritysryhmässä työskentelevien työntekijöiden määrään siten, että kullekin jäsenvaltiolle myönnetään yksi edustaja kyseisessä jäsenvaltiossa työskentelevää sellaista työntekijämäärää kohden, joka vastaa kymmentä prosenttia yhteensä kaikissa jäsenvaltioissa työskentelevien työntekijöiden lukumäärästä, tai mainitun työntekijämäärän osaa kohden. Jos sukupuolten tasapuolista edustusta koskevaa tavoitetta ei saavuteta, erityisen neuvotteluryhmän on selitettävä syyt siihen kirjallisesti työntekijöille. Se, että sukupuolten tasapuolista edustusta koskevaa tavoitetta ei kyetä saavuttamaan, ei estä erityisen neuvotteluryhmän perustamista.";

c) korvataan 4 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

"4. Jotta päästäisiin sopimukseen 6 artiklan mukaisesti, keskushallinnon on kutsuttava koolle riittävä määrä neuvottelukokouksia erityisen neuvotteluryhmän kanssa. Keskushallinto ilmoittaa asiasta paikallisille johtoelimille.";

d) korvataan 6 kohta seuraavasti:

"6. Keskushallinto huolehtii 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen neuvottelujen kuluista siten, että erityisellä neuvotteluryhmällä on mahdollisuus hoitaa tehtävänsä tarkoituksenmukaisesti. Kyseisiin kuluihin sisältyvät kohtuulliset asiantuntijakulut, mukaan lukien oikeudellisten asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvat kulut, siltä osin kuin ne ovat tarpeen tätä tarkoitusta varten. Tällaiset kulut on ilmoitettava keskushallinnolle ennen niiden syntymistä.

Jäsenvaltiot voivat tämän periaatteen mukaisesti vahvistaa säännöt erityisen neuvotteluryhmän toiminnan rahoituksesta.”;

5) muutetaan 6 artikla seuraavasti:

a) muutetaan 2 kohta seuraavasti:

i) korvataan c ja d alakohta seuraavasti:

”c) eurooppalaisen yritysneuvoston tehtävät ja tiedottamis- ja kuulemismenettely sekä tiedottamis- ja kuulemistehtävien niveltyminen eurooppalaisen yritysneuvoston ja työntekijöiden kansallisten edustuselinten välillä 1 artiklan 3 kohdassa ja 9 artiklassa ilmaistujen periaatteiden ja vaatimusten mukaisesti;

d) eurooppalaisen yritysneuvoston kokoontumismuoto, -paikka ja -tiheys sekä kokousten kesto;”;

ii) korvataan f ja g alakohta seuraavasti:

”f) eurooppalaiselle yritysneuvostolle myönnettävät taloudelliset ja aineelliset resurssit, mukaan lukien ainakin seuraavat seikat:

i) asiantuntijoiden mahdollinen käyttö ja kokouksiin osallistuminen, mukaan lukien oikeudellisten asiantuntijoiden ja tunnustettujen yhteisön tasoisten ammattijärjestöjen edustajien mahdollinen käyttö ja kokouksiin osallistuminen, eurooppalaisen yritysneuvoston avustamiseksi sen tehtävien hoitamisessa;

ii) asiaankuuluvan koulutuksen tarjoaminen eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenille, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 10 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan soveltamista;

g) sopimuksen voimaantulopäivä, kesto ja voimassaolon mahdollinen jatkaminen, sopimuksen muuttamis- tai irtisanomismenettelyt ja tapaukset, joissa sopimus on neuvoteltava uudelleen, ja sen uudelleen neuvottelua koskeva menettely, tarvittaessa myös silloin, kun muutokset koskevat yhteisönlaajuisen yrityksen tai yritysryhmän rakennetta.”;

b) lisätään kohta seuraavasti:

”2 a. Kun keskushallinto ja erityinen neuvotteluryhmä käyvät neuvotteluja tai uudelleenneuvotteluja eurooppalaista yritysneuvostoa koskevasta sopimuksesta, niiden on päätettävä tarvittavista järjestelyistä ja toteutettava kaikki kohtuulliset toimet, jotta saavutettaisiin sukupuolten tasapuolista edustusta koskeva tavoite, jonka mukaan sekä naisten että miesten osuus eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenistä on vähintään 40 prosenttia ja tapauksen mukaan rajoitetun komitean jäsenistä vähintään 40 prosenttia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta työntekijöiden edustajien valintaa ja nimittämistä koskevan kansallisen lainsäädännön ja käytännön soveltamista. Jos sukupuolten tasapuolista edustusta koskevaa tavoitetta ei saavuteta, eurooppalaisen yritysneuvoston on selitettävä syyt siihen kirjallisesti työntekijöille. Se, että sukupuolten tasapuolista edustusta koskevaa tavoitetta ei kyetä saavuttamaan, ei estä eurooppalaisen yritysneuvoston tai rajoitetun komitean perustamista.”;

6) korvataan 7 artiklan 1 kohdan toinen luetelmakohta seuraavasti:

”— kun keskushallinto ei kutsu erityisen neuvotteluryhmän ensimmäistä kokousta koolle kuuden kuukauden kuluessa 5 artiklan 1 kohdan mukaisesta pyynnöstä,”;

7) korvataan 8 artikla seuraavasti:

"8 artikla

Tietojen toimittaminen luottamuksellisesti

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että erityisten neuvotteluryhmien jäsenillä, eurooppalaisten yritysneuvostojen jäsenillä tai työntekijöiden edustajilla tiedottamis- ja kuulemismenettelyn yhteydessä sekä heitä avustavilla asiantuntijoilla ei ole oikeutta paljastaa tietoja, jotka keskushallinto on nimenomaisesti antanut heille luottamuksellisina yrityksen oikeutetun edun mukaisesti jäsenvaltion vahvistamien objektiivisten perusteiden nojalla. Lisäksi keskushallinto voi ottaa käyttöön asianmukaiset tiedonsiirto- ja tallennusjärjestelyt, joilla turvataan tietojen luottamuksellisuus.

2. Jos keskushallinto toimittaa tietoja luottamuksellisesti 1 kohdan nojalla, sen on ilmoitettava erityisten neuvotteluryhmien jäsenille, eurooppalaisten yritysneuvostojen jäsenille tai työntekijöiden edustajille tiedottamis- ja kuulemismenettelyn yhteydessä luottamuksellisuuden syyt ja määritettävä luottamuksellisuutta koskevan velvoitteen kesto mahdollisuuksien mukaan.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua luottamuksellisuutta koskevaa velvollisuutta sovelletaan riippumatta siitä, missä kyseisessä kohdassa tarkoitetut henkilöt ovat, myös heidän toimikautensa päätyttyä, kunnes luottamuksellisuutta koskevan velvoitteen syyt ovat vanhentuneet.";

8) lisätään artikla seuraavasti:

"8 a artikla

Tietojen toimittamatta jättäminen

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että erityistapauksissa ja kansallisessa lainsäädännössä vahvistetuin edellytyksin ja rajoituksin sen alueelle sijoittuneen keskushallinnon ei edellytetä toimittavan tietoja erityisten neuvotteluryhmien jäsenille, eurooppalaisten yritysneuvostojen jäsenille tai työntekijöiden edustajille tiedottamis- ja kuulemismenettelyn yhteydessä eikä heitä avustaville asiantuntijoille, jos kyseiset tiedot ovat luonteeltaan sellaisia, että niiden toimittaminen tuottaisi jäsenvaltion vahvistamien objektiivisten perusteiden mukaan merkittävää haittaa tai vahinkoa yrityksen toiminnalle.

Jäsenvaltio voi alistaa tällaisen poikkeuksen ennalta saatavan hallinnollisen tai oikeudellisen luvan varaiseksi.

2. Jos keskushallinto ei toimita tietoja 1 kohdassa tarkoitetusta syystä, sen on ilmoitettava erityisten neuvotteluryhmien jäsenille, eurooppalaisten yritysneuvostojen jäsenille tai työntekijöiden edustajille tiedottamis- ja kuulemismenettelyn yhteydessä syyt, joiden vuoksi tietoja ei toimiteta.";

9) korvataan 9 ja 10 artikla seuraavasti:

"9 artikla

Eurooppalaisen yritysneuvoston ja työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn toiminta

1. Keskushallinto ja eurooppalainen yritysneuvosto toimivat yhteistyön hengessä ottaen asianmukaisesti huomioon vastavuoroiset oikeudet ja velvoitteet.

Sama koskee keskushallinnon ja työntekijöiden edustajien välistä yhteistyötä osana työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyä.

2. Tiedot ylikansallisista kysymyksistä on toimitettava sellaisena ajankohtana, sellaisella tavalla ja sellaisen sisältöisenä kuin on asianmukaista, jotta työntekijöiden edustajat voivat arvioida mahdolliset vaikutukset perusteellisesti ja tarvittaessa valmistella kuulemiset yhteisönlaajuisen yrityksen tai yritysryhmän toimivaltaisen elimen kanssa. Tällaisten tietojen toimittamisessa on myös otettava huomioon kaikki 6 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaiset järjestelyt.

3. Kuuleminen on toteutettava sellaisena ajankohtana, sellaisella tavalla ja sellaisen sisältöisenä, että työntekijöiden edustajat voivat antaa lausuntonsa ennen päätöksen tekemistä 2 kohdan mukaisesti toimitettujen tietojen perusteella, sanotun kuitenkaan rajoittamatta johdon vastuuta, ja kohtuullisessa ajassa, ottaen huomioon asian kiireellisyys. Työntekijöiden edustajilla on oikeus saada keskushallinnolta tai muulta asianmukaiselta johtotasolta perusteltu kirjallinen vastaus ennen kyseisiä toimenpiteitä koskevan päätöksen tekemistä edellyttäen, että työntekijöiden edustajat ovat ilmaisseet kantansa kohtuullisessa ajassa tämän kohdan mukaisesti.

10 artikla

Työntekijöiden edustajien tehtävät ja suoja

1. Työntekijöiden edustajilla, mukaan lukien erityisen neuvotteluryhmän jäsenet ja eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenet, on oltava tarvittavat valmiudet käyttää tästä direktiivistä johtuvia oikeuksia, jotta he voivat edustaa yhdessä yhteisönlaajuisen yrityksen tai yhteisönlaajuisen yritysryhmän työntekijöiden etuja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tältä osin muiden elinten tai organisaatioiden toimivaltaa.

2. Eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenillä on oltava oikeus ja tarvittavat keinot ilmoittaa yhteisönlaajuisen yritysryhmän liikkeiden tai yritysten työntekijöiden edustajille tai, jollei edustajia ole, kaikille työntekijöille tiedottamis- ja kuulemismenettelyn sisällöstä ja tuloksista, erityisesti ennen keskushallinnon kanssa pidettäviä kokouksia ja niiden jälkeen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 8 artiklan ja 8 a artiklan soveltamista.

3. Erityisen neuvotteluryhmän jäsenten, eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenten ja työntekijöiden edustajien on 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun menettelyn yhteydessä tehtäviään hoitaessaan saatava vastaava suoja ja vastaavat takuut kuin työntekijöiden edustajille on annettu työpaikkamaan kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaan.

Tämä koskee erityisesti osallistumista erityisen neuvotteluryhmän tai eurooppalaisen yritysneuvoston kokouksiin taikka muihin 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun sopimuksen mukaisesti järjestettyihin kokouksiin, palkan maksua yhteisönlaajuisen yrityksen tai yritysryhmän henkilöstöön kuuluville ajalta, jonka he ovat tehtäviään hoitaessaan poissa työstä, sekä suojaa vastatoimia tai irtisanomista vastaan.

Erityisen neuvotteluryhmän tai eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenellä tai hänen varajäsenellään, joka on merialuksen miehistön jäsen, on oikeus osallistua erityisen neuvotteluryhmän tai eurooppalaisen yritysneuvoston kokoukseen tai mihin tahansa muuhun 6 artiklan 3 kohdan nojalla käyttöön otettujen menettelyjen mukaiseen kokoukseen, jos kyseinen jäsen tai varajäsen ei ole merellä tai on jonkin muun kuin sen maan satamassa, jossa on varustamon kotipaikka, kun kokous pidetään.

Kokoukset on ajoitettava, kun se on käytännössä mahdollista, siten, että jäsenten tai varajäsenten, jotka ovat merialusten miehistöjen jäseniä, osallistumista niihin helpotetaan.

Kun erityisen neuvotteluryhmän tai eurooppalaisen yritysneuvoston jäsen tai hänen varajäsenensä, joka on merialuksen miehistön jäsen, ei voi osallistua kokoukseen, on mahdollisuuksien mukaan harkittava mahdollisuutta käyttää uusia tieto- ja viestintätekniikoita.

4. Erityisen neuvotteluryhmän ja eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenille on tarjottava koulutusta ilman palkanmenetystä siinä määrin kuin se on tarpeen heidän edustustehtävänsä hoitamiseksi kansainvälisessä ympäristössä.

Tällaisen koulutuksen kohtuullisista kustannuksista ja siihen liittyvistä kuluista vastaa keskushallinto edellyttäen, että keskushallinnolle on ilmoitettu niistä etukäteen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 6 artiklan 2 kohdan f alakohdan mukaisesti tehtyjen sopimusten soveltamista.”;

10) muutetaan 11 artikla seuraavasti:

a) korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Jäsenvaltioiden on säädettävä asianmukaisista toimenpiteistä sen varalta, että tämän direktiivin nojalla annettuja kansallisia säännöksiä ei noudateta. Niiden on erityisesti huolehdittava siitä, että:

a) käytössä on asianmukaiset menettelyt, joiden avulla tästä direktiivistä johtuvat oikeudet ja velvoitteet voidaan panna täytäntöön ajoissa ja tehokkaasti;

b) jos tästä direktiivistä johtuvia oikeuksia ja velvoitteita rikotaan, sovelletaan tehokkaita, varoittavia ja oikeasuhteisia seuraamuksia.

Jäsenvaltioiden on säädettävä varoittavista taloudellisista seuraamuksista, jos 9 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettyjen velvoitteiden saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettuja kansallisia säännöksiä ei noudateta. Tällaiset seuraamukset on määritettävä ottaen huomioon tämän kohdan kolmannessa alakohdassa luetellut perusteet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisuutta säätää lisäksi muuntyyppisistä seuraamuksista.

Edellä olevan b alakohdan soveltamiseksi jäsenvaltioiden on seuraamuksia määrittäessään otettava huomioon noudattamatta jättämisen vakavuus, kesto ja seuraukset sekä se, onko noudattamatta jättäminen tahallista vai tuottamuksellista. Taloudellisten seuraamusten osalta niiden on myös otettava huomioon asianomaisen yrityksen tai yritysryhmän vuotuinen liikevaihto tai varmistettava, että sovellettavat seuraamukset ovat luonteeltaan yhtä varoittavia.”;

b) muutetaan 3 kohta seuraavasti:

i) korvataan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”3. Jäsenvaltioiden on säädettävä oikeudellisista ja tarvittaessa hallinnollisista menettelyistä, jotta erityisen neuvotteluryhmän tai eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenet tai työntekijöiden edustajat tiedottamis- ja kuulemismenettelyn yhteydessä voivat aloittaa 8 tai 8 a artiklan soveltamiseen liittyvän menettelyn.”;

ii) lisätään alakohta seuraavasti:

”Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen menettelyjen keston on mahdollistettava tämän direktiivin mukaisten tiedottamista ja kuulemista koskevien oikeuksien tehokas käyttö.”;

c) lisätään kohdat seuraavasti:

”4. Jäsenvaltioiden on varmistettava tässä direktiivissä säädettyjen oikeuksien osalta erityisille neuvotteluryhmille, eurooppalaisille yritysneuvostoille tai niiden puolesta toimiville jäsenille tai edustajille todellinen mahdollisuus aloittaa oikeudellinen menettely tai tapauksen mukaan hallinnollinen menettely. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että keskushallinto vastaa edustamisesta oikeudessa ja osallistumisesta tällaisiin menettelyihin aiheutuvista kohtuullisista kustannuksista, tai toteutettava muita, vastaavanlaisia toimenpiteitä, jotta mahdollisuutta aloittaa tällaisia menettelyjä ei tosiasiallisesti rajoiteta sen vuoksi, että taloudellisia resursseja ei ole.

5. Jos jäsenvaltiot asettavat oikeudellisen menettelyn aloittamisen edellytykseksi sitä ennen toteutettavan vaihtoehtoisen riidanratkaisumenettelyn, tällaiseen menettelyyn turvautuminen ei saa vaikuttaa asianomaisten osapuolten oikeuteen panna vireille oikeudellisia menettelyjä eikä rajoittaa sitä.”;

11) muutetaan 12 artikla seuraavasti:

a) korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Tavoista, joilla eurooppalaisen yritysneuvoston tiedottaminen ja kuuleminen nivelletään työntekijöiden kansallisten edustuselinten tiedottamiseen ja kuulemiseen, on päätettävä niiden välisen hyvän koordinoinnin varmistamiseksi 6 artiklassa tarkoitetulla sopimuksella. Tällainen sopimus ei vaikuta työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan koskeviin kansallisen lainsäädännön säännöksiin ja/tai käytäntöön.”;

b) lisätään kohta seuraavasti:

”6. Sillä edellytyksellä, että tällaisia säännöksiä on jo tämän direktiivin antamispäivänä kansallisessa lainsäädännössä, kukin jäsenvaltio voi määrätä erityisiä säännöksiä sellaisia alueelleen sijoittautuneiden yritysten keskushallintoja varten, joiden tiedottaminen ja mielipiteiden ilmaisu ovat suoraan ja olennaisilta osin tietyn maailmankatsomuksen mukaisia.”;

12) kumotaan 14 artikla;

13) lisätään artiklat seuraavasti:

”*14 a artikla*

Siirtymäsäännökset

1. Jos eurooppalaista yritysneuvostoa koskeva sopimus, joka on tehty ennen 2 päivää tammikuuta 2029 direktiivin 94/45/EY 5 ja 6 artiklan tai tämän direktiivin 5 ja 6 artiklan mukaisesti, ei käsittele yhtä tai useampaa tämän direktiivin 6 artiklassa säädettyä osatekijää ja vaatimusta 1 päivän tammikuuta 2028 jälkeen 31 päivänä joulukuuta 2025 voimaan tulleiden muutosten vuoksi, keskushallinnon on eurooppalaisen yritysneuvoston tai vähintään 100 työntekijän tai heidän edustajiensa vähintään kahdessa yrityksessä tai liikkeessä, jotka sijaitsevat vähintään kahdessa eri jäsenvaltiossa esittämästä kirjallisesta pyynnöstä aloitettava neuvottelut asianomaisen sopimuksen mukauttamiseksi siten, että se käsittelee kyseistä tämän direktiivin 6 artiklassa säädettyä osatekijää ja vaatimusta tai kyseisiä osatekijöitä ja vaatimuksia. Keskushallinto voi aloittaa tällaiset neuvottelut myös omasta aloitteestaan. Tällaiset neuvottelut voivat rajoittua käsittelemään sopimuksessa niitä tämän direktiivin 6 artiklan osatekijöitä ja vaatimuksia, jotka lisättiin 31 päivänä joulukuuta 2025.

2. Jos eurooppalaista yritysneuvostoa koskevaan sopimukseen sisältyy menettelyllisiä järjestelyjä, jotka koskevat sen mukauttamista tai uudelleenneuvottelua, mukautuksesta voidaan neuvotella kyseisten järjestelyjen mukaisesti. Muussa tapauksessa mukautuksessa noudatetaan menettelyä, josta säädetään 5 artiklassa yhdessä 13 artiklan toisen ja kolmannen kohdan kanssa.

3. Jos tämän artiklan mukainen mukauttamismenettely ei johda sopimukseen kahden vuoden kuluessa päivästä, jona työntekijät tai heidän edustajansa esittivät pyynnön tai päivästä, jona neuvottelut aloitettiin eurooppalaisen yritysneuvoston tai keskushallinnon omasta aloitteesta, sovelletaan liitteessä I vahvistettuja toissijaisia määräyksiä.

4. Tämä artikla ei vapauta eurooppalaista yritysneuvostoa koskevien sopimusten osapuolia noudattamasta tämän direktiivin sovellettavia vähimmäisvaatimuksia.

14 b artikla

Aikaisemmin vapautetut yritykset

Kun aloitetaan tämän direktiivin 5 artiklan mukaiset neuvottelut tämän direktiivin nojalla sopimuksen tekemiseksi yhteisönlaajuisessa yrityksessä tai yhteisönlaajuisessa yritysryhmässä, jossa on tehty ennen direktiivin 94/45/EY soveltamispäivää koko henkilöstöä koskeva sopimus, jossa määrätään ylikansallisesta työntekijöille tiedottamisesta ja työntekijöiden kuulemisesta ja joka on vielä voimassa, tämän direktiivin 7 artiklan 1 kohdan kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettu määräaika lyhennetään kahteen vuoteen. Neuvottelujen aloittaminen ei vaikuta voimassa olevien sopimusten ehtoihin.”;

14) muutetaan liite I tämän direktiivin liitteen mukaisesti.

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2028. Niiden on viipymättä toimitettava kyseiset säännökset kirjallisina komissiolle.

Niiden on sovellettava kyseisiä säännöksiä 2 päivästä tammikuuta 2029. Niiden on kuitenkin sovellettava säännöksiä, joilla 1 artiklan 12 ja 13 alakohta saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, siltä osin kuin ne liittyvät 14 artiklaan ja 14 a artiklan 1, 2 ja 3 kohtaan, 2 päivästä tammikuuta 2028.

Kyseisissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2028 keinoista, joilla erityiset neuvotteluryhmät, eurooppalaiset yritysneuvostot ja työntekijöiden edustajat voivat direktiivin 2009/38/EY 11 artiklan 2–5 kohdan, sellaisina kuin ne ovat muutettuina, mukaisesti panna vireille oikeudellisia menettelyjä ja tapauksen mukaan hallinnollisia menettelyjä kaikkien mainitun direktiivin mukaisten oikeuksien osalta.

3 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa 26 päivänä marraskuuta 2025.

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*
R. METSOLA	M. BJERRE

LIITE

TOISSIJAISET MÄÄRÄYKSET

Muutetaan direktiivin 2009/38/EY liite I seuraavasti:

1) muutetaan 1 kohta seuraavasti:

a) korvataan johdantokappale seuraavasti:

”1. Edellä olevan 1 artiklan 1 kohdassa säädetyn tavoitteen saavuttamiseksi sekä 7 artiklan 1 kohdassa ja 14 a artiklassa säädetyissä tapauksissa perustetaan eurooppalainen yritysneuvosto, jonka toimivaltaa ja muodostusta koskevat seuraavat säännöt:”;

b) korvataan a alakohdan toinen ja kolmas alakohta seuraavasti:

”Eurooppalaiselle yritysneuvostolle tiedottaminen ylikansallisista kysymyksistä koskee erityisesti yhteisönlaajuisen yrityksen tai yritysryhmän rakennetta, taloudellista ja rahoitustilannetta, toiminnan todennäköistä kehitystä sekä tuotantoa ja myyntiä. Eurooppalaiselle yritysneuvostolle tiedottaminen ja sen kuuleminen koskee erityisesti työvoimatilannetta ja sen todennäköistä kehitystä, investointeja, osaamis- ja koulutuspolitiikkaa, muutosten ennakointia ja rakenneuudistusprosessien hallintaa, mukaan lukien vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvät prosessit, työoloja koskevia merkittäviä muutoksia, erityisesti työn organisoinnin tai sopimussuhteiden osalta, uusien työmenetelmien tai tuotantomenetelmien käyttöönottoa sekä tuotannon siirtoja, fuusioita, yritysten, liikkeiden taikka niiden merkittävien osien supistuksia tai sulkemisia ja työntekijöiden joukkovähentämistä, myös määräysvallassa olevissa yrityksissä.

Kuuleminen tapahtuu siten, että työntekijöiden edustajat voivat kokoontua keskushallinnon tai muun asianmukaisen yritysjohdon tason kanssa. Työtekijöiden edustajilla on oltava oikeus saada perusteltu kirjallinen vastaus kaikkiin lausuntoihin, joita he saattavat antaa ennen kyseisiä toimenpiteitä koskevan päätöksen tekemistä edellyttäen, että heidän lausuntonsa on annettu kohtuullisessa ajassa;”;

c) lisätään b alakohtaan ensimmäisen alakohdan jälkeen alakohta seuraavasti:

”Tässä yhteydessä ja siinä määrin kuin mahdollista naisten ja miesten osuuden on kummankin oltava vähintään 40 prosenttia eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenistä ja rajoitetun komitean jäsenistä. Se, että sukupuolten tasapuolista edustusta koskevaa tavoitetta ei kyetä saavuttamaan, ei estä eurooppalaisen yritysneuvoston perustamista. Jos sukupuolten tasapuolista edustusta koskevaa tavoitetta ei saavuteta, eurooppalaisen yritysneuvoston on selitettävä syyt siihen kirjallisesti työntekijöille.”;

2) korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Eurooppalaisella yritysneuvostolla on oikeus kokoontua keskushallinnon kanssa vähintään kaksi kertaa vuodessa lähikokouksessa saadakseen tietoa ja tullakseen kuulluksi keskushallinnon laatiman kertomuksen perusteella yhteisönlaajuisen yrityksen tai yritysryhmän toiminnan kehityksestä ja sen näkymistä. Paikallisille johtoelimille ilmoitetaan asiasta. Poikkeustapauksissa tällaisten sääntömääräisten kokouksien järjestämiseen voidaan tarvittaessa käyttää digitaalisia viestintä- ja koordinointivälineitä, jos siitä sovitaan ja samalla varmistetaan merkityksellinen tiedottaminen ja kuuleminen.”;

3) muutetaan 3 kohta seuraavasti:

a) korvataan ensimmäinen ja toinen alakohta seuraavasti:

”3. Kun on kyse poikkeuksellisista olosuhteista tai päätöksistä, joiden voidaan kohtuudella odottaa vaikuttavan huomattavasti työntekijöiden etuihin, eikä tiedottamista tai kuulemista voida kiireellisyyden vuoksi toteuttaa seuraavassa suunnitellussa eurooppalaisen yritysneuvoston kokouksessa, erityisesti yritysten tai liikkeiden uudelleen sijoittamisen, sulkemisen taikka työntekijöiden joukkovähentämisen osalta, rajoitetulla komitealla tai, jollei kyseistä komiteaa ole, eurooppalaisella yritysneuvostolla on oikeus saada tietää asiasta hyvissä ajoin. Sillä on oikeus kokoontua omasta pyynnöstään keskushallinnon tai yhteisönlaajuisen yrityksen tai yritysryhmän muun asianmukaisen johtotason kanssa, jonka toimivallassa on tehdä päätöksiä, saadakseen tietoa ja tullakseen kuulluksi.

Kun kyseessä on rajoitetun komitean kanssa järjestetty kokous, siihen voivat osallistua myös ne eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenet, jotka sellaiset liikkeet ja/tai yritykset, joita kyseiset olosuhteet tai päätökset koskevat suoraan tai joihin niiden voidaan kohtuudella odottaa vaikuttavan, ovat valinneet tai nimenneet.”;

b) korvataan viides alakohta seuraavasti:

”Tässä kohdassa tarkoitetuissa olosuhteissa tapahtuva tiedottaminen ja kuuleminen ei rajoita 1 artiklan 2 kohdan ja 8 ja 8 a artiklan säännösten soveltamista.”;

4) korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. Eurooppalaista yritysneuvostoa tai rajoitettua komiteaa voivat avustaa sen valitsemat asiantuntijat siinä määrin kuin se on tarpeen sen tehtävien suorittamiseksi. Tällaisiin asiantuntijoihin voi kuulua tunnustettujen yhteisön tasoisten ammattijärjestöjen edustajia. Tällaisilla asiantuntijoilla on eurooppalaisen yritysneuvoston pyynnöstä oikeus olla läsnä eurooppalaisen yritysneuvoston kokouksissa ja keskushallinnon kanssa järjestettävissä kokouksissa neuvoa-antavassa ominaisuudessa. Keskushallinnolle on ilmoitettava asiasta etukäteen.”;

5) korvataan 6 kohta seuraavasti:

”6. Keskushallinto huolehtii eurooppalaisen yritysneuvoston toiminnasta aiheutuvista kustannuksista.

Keskushallinto osoittaa eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenille taloudelliset ja aineelliset voimavarat, jotka ovat tarpeen heidän tehtäviensä asianmukaiseksi hoitamiseksi.

Keskushallinto vastaa erityisesti, jollei toisin sovita, kokousten järjestely- ja tulkkauskustannuksista sekä eurooppalaisen yritysneuvoston ja sen rajoitetun komitean jäsenten majoitus- ja matkakustannuksista.

Eurooppalaisen yritysneuvoston toimintakuluihin sisältyvät oikeudellisista asiantuntijoista aiheutuvat kohtuulliset kustannukset. Toimintakulut on ilmoitettava keskushallinnolle ennen niiden syntymistä.

Jäsenvaltiot voivat tässä kohdassa esitettyjen periaatteiden mukaisesti vahvistaa säännöt eurooppalaisen yritysneuvoston toiminnan rahoituksesta.”.